RIGSADVOKATEN

Anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation i 2021

Denne statistik viser anvendelsen af og udviklingen i varetægtsfængsling i isolation for politikredsene i Danmark og Færøernes Politi. Statistikken indeholder endvidere oplysninger om tilbageholdelse i isolation for Grønlands Politi i 2021.

Resultater og udvikling - politikredsene i Danmark

- I 2021 var der i alt 6 varetægtsfængslinger i isolation i Danmark. Antallet ligger på et lavere niveau end de foregående år og er set over en 5-årig periode mere end halveret. Der er samtidig tale om et fald på 99 procent i antallet af varetægtsfængslinger i isolation i forhold til for tyve år siden, hvor der var flere end 550.
- Den gennemsnitlige varighed af varetægtsfængslinger i isolation var 11 dage i 2021.
- Varetægtsfængslinger i isolation udgjorde 0,2 procent af det samlede antal varetægtsfængslinger i 2021, hvilket er på niveau med de seneste år. Størstedelen af varetægtsfængslinger i isolation i 2021 vedrørte sager om drab.
- Ingen personer under 18 år var varetægtsfængslet i isolation i 2021, hvilket heller ikke var tilfældet i årene 2018 - 2020.

I tabel A belyses udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængslinger i isolation.

Anvendelsen af isolationsfængslinger beror på de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den sigtedes forhold. Henset til antallet og varigheden af isolationsfængslinger er det ikke muligt at sige noget mere generelt om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

Området følges tæt og løbende både i politikredsene og hos statsadvokaterne, hvor sidstnævnte redegør for udviklingen over for Rigsadvokaten. Eventuelle forlængelser af isolationsfængslinger ud over de frister, der fremgår af retsplejeloven, skal forelægges for Rigsadvokaten. Der var ingen forelæggelser i 2021.

Tabel A

Udvikling i afsluttede varetægtsfængslinger i isolation

Antal inddelt i intervaller, samlet antal og andel af samlede varetægtsfængslinger

	2017	2018	2019	2020	2021
1-7 dage	2	3	2	1	0
8-14 dage	15	7	8	12	6
15-28 dage	0	4	2	1	0
29-42 dage	0	0	1	0	0
43-56 dage	0	0	1	0	0
57-dage – 3 mdr.	0	0	1	0	0
Over 3 mdr.	0	0	0	0	0
Samlet antal	17	14	15	14	6
Andel	0,4 pct.	0,3 pct.	0,4 pct.	0,3 pct.	0,2 pct.

Metode og datagrundlag – politikredsene i Danmark

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor varetægtsfængsling i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der varetægtsfængsles i isolation, vil kunne påvirke udviklingen i det samlede antal isolationsfængslinger på landsplan og den gennemsnitlige varighed markant.

Opgørelsesmetoden er baseret på antal varetægtsfængslinger og ikke antal personer.

Redegørelsen bygger på politikredsenes indberetninger om isolationsfængslinger afsluttet i 2021, data trukket fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) og data fra anklagemyndighedens ledelsesinformationssystem (QlikView).

Det bemærkes yderligere, at andelen af isolationsfængslinger i denne statistik er opgjort ud fra antallet af varetægtsfængslinger ekskl. straksdomme, tilsvarende statistikken om langvarige varetægtsfængslinger. I tidligere udgivelser (2019 og før) er andelen opgjort ud fra antallet af varetægtsfængslinger inkl. straksdomme.

Opmærksomheden henledes derudover på, at opgørelser baseret på dataudtræk fra POLSAS indeholder dynamiske data, og efterfølgende opdateringer i systemet vil således kunne have betydning for opgørelsen, herunder opgørelser fra tidligere år. Efterfølgende opdateringer kan f.eks. skyldes rettelse af indtastningsfejl, indtastning af senere kommende eller eventuelt forsinkede opdateringer eller justering af datatræk til Qlikview. Endvidere er data trukket fra POLSAS forbundet med en vis datausikkerhed som følge af politikredsenes eventuelt manglende eller ukorrekte registreringer af oplysninger i systemet.

Resultater og udvikling – Færøernes Politi

Politidirektøren på Færøerne indførte i september 2020 et foreløbigt stop for brugen af varetægtsfængslinger i isolation, som løb frem til 1. januar 2021. Dette betød, at der alene måtte begæres isolationsfængsling, hvis der forelå helt særlige omstændigheder.

Den nye retsplejelov for Færøerne, som trådte i kraft den 1. januar 2021, indebærer blandt andet, at reglerne om isolationsfængsling svarer til de mere restriktive regler om isolationsfængsling i Danmark.

- I 2021 var der 1 varetægtsfængsling i isolation på Færøerne. De seneste 5 år har der gennemsnitligt været 5 varetægtsfængslinger i isolation om året.
- Varigheden af varetægtsfængslingen i isolation var 7 dage i 2021, hvilket er det samme niveau som den gennemsnitlige varighed de forudgående år.
- Varetægtsfængslingen i isolation i 2021 vedrørte narkotikakriminalitet, hvilket også i helt overvejende grad har gjort sig gældende de forudgående år.
- Ingen personer under 18 år var i 2021 varetægtsfængslet i isolation.

I tabel B er udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation på Færøerne illustreret.

Tabel B

Udvikling i afsluttede varetægtsfængslinger i isolation på Færøerne
Antal og gennemsnitlig varighed i dage

	2017	2018	2019	2020	2021
Antal	16	7	9	3	1
Gennemsnitlig varighed (dage)	12	8	9	7	7

Metode og datagrundlag – Færøernes Politi

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor varetægtsfængsling i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der varetægtsfængsles i isolation, vil kunne have en mærkbar betydning for udviklingen i det samlede antal isolationsfængslinger og eventuelt for den gennemsnitlige varighed. Opgørelsesmetoden er baseret på antal varetægtsfængslinger og ikke antal personer.

Redegørelsen bygger på Færøernes Politis indberetninger om isolationsfængslinger påbegyndt i 2021 (og henholdsvis 2017-2020) opgjort manuelt, da det ikke er muligt i Færøernes Politis journalsystem (NIFLHEIMR) at trække data om varetægtsfængslinger i isolation.

Data er således forbundet med en vis usikkerhed som følge af Færøernes Politis eventuelt manglende eller ukorrekte manuelle registreringer.

Resultater– Grønlands Politi

Reglerne om iværksættelse af tilbageholdelse i isolation i den grønlandske retsplejelov svarer til de danske regler om varetægtsfængsling i isolation.

Grønlands Politi indgår i denne statistik for første gang, og det er derfor endnu ikke muligt at vise udviklingen i varetægtsfængslinger i isolation.

Grønlands Politi anvendte ikke tilbageholdelse i isolation i 2021.

Metode og datagrundlag - Grønlands Politi

Det skal samlet set bemærkes, at det begrænsede antal sager, hvor tilbageholdelse i isolation anvendes, indebærer, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der tilbageholdes i isolation, vil kunne have en mærkbar betydning for udviklingen i det samlede antal tilbageholdelser og eventuelt for den gennemsnitlige varighed. Opgørelsesmetoden er baseret på antal tilbageholdelser og ikke antal personer.

Redegørelsen bygger på Grønlands Politis indberetning om tilbageholdelser i isolation påbegyndt i 2021 opgjort manuelt, da det ikke er muligt i Grønlands Politis journalsystem (Avannarleq) at trække data om tilbageholdelser i isolation.

Data er således forbundet med en vis usikkerhed som følge af Grønlands Politis eventuelt manglende eller ukorrekte manuelle registreringer.